

## Élelmiszer-kínálat, 2019

Magyarországon a lakosság számára rendelkezésre álló összes élelmiszer mennyisége 2019-ben 0,8%-kal nőtt 2018-hoz viszonyítva, és elérte a 701 kilogrammot. Ezt megelőzően 2000-ben volt hasonló mértékű az egy főre jutó felhasználás. Az élelmiszer-kínálat szerkezete lényegesen nem módosult a korábbi évekhez képest, a fogyasztás háromtizedét zöldségek, gyümölcsök és egyéb növényi eredetű élelmiszerek, 25–25%-át tej és tejtermékek, illetve hús- és gabonafélék biztosították.

### Nőtt az állati, mérséklődött a növényi termékek rendelkezésre álló mennyisége

2019-ben hazánkban a lakosság számára **rendelkezésre álló összes élelmiszer** mennyisége fejenként 701 kilogramm (2 kilogramm/fő/nap) volt, az előző évhez képest **0,8%-kal több**. Folytatódott a 2013 óta tartó növekedés, a hazai felhasználás 2010-hez képest tizedével, az előző öt év átlagához viszonyítva 3,9%-kal emelkedett. A rendelkezésre álló élelmiszer-számítás élelmiszermérlegek összeállításán alapul, ami a Magyarországon rendelkezésre álló kínálatot, a fogyasztható mennyiségeket jelenti.

1. tábla

A rendelkezésre álló élelmiszerek egy főre jutó mennyisége\*

Élelmiszer	2005	2010	2015	2018	2019	2019	
						előző év	2014–2018. évek átlaga
						kilogramm/fő	
Hús	63,5	56,7	63,9	75,8	76,5	100,9	113,8
Hal <sup>a)</sup>	3,6	3,5	5,8	6,6	6,4	97,0	104,9
Tej	166,8	156,8	165,6	166,2	175,3	105,5	106,5
Tojás	16,0	13,7	13,3	13,9	14,1	101,4	104,4
Zsiradék	36,5	34,6	36,3	38,4	39,6	103,1	107,6
Liszt és rizs	97,3	88,2	83,8	91,6	91,9	100,3	104,8
Burgonya	66,8	60,5	60,6	59,8	58,0	97,0	96,7
Cukor és méz	31,6	29,2	30,8	32,7	32,9	100,6	104,8
Zöldségfélék és gyümölcsök	194,8	190,0	202,6	205,1	200,8	97,9	99,2
Egyéb növényi eredetű	4,3	4,4	4,4	5,2	5,4	103,8	117,4
<b>Összesen</b>	<b>681,2</b>	<b>637,6</b>	<b>667,1</b>	<b>695,3</b>	<b>700,9</b>	<b>100,8</b>	<b>103,9</b>

\* Élelmiszermérlegek alapján. Lásd a módszertant.

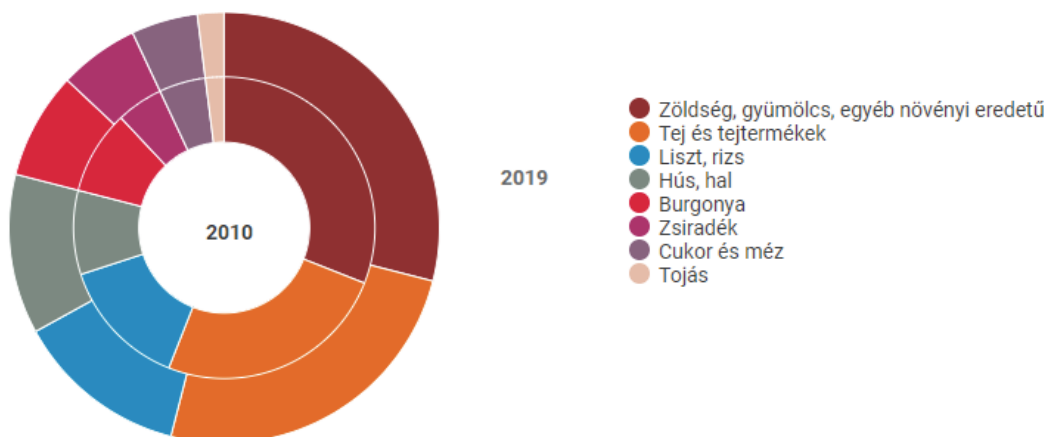
<sup>a)</sup> 2014-től az egy főre jutó hal mennyiségét élő súlyban közöljük.

Az összes rendelkezésre álló élelmiszeren belül az **állati eredetű termékek** (hús, hal, tej, tojás) **mennyisége** egy főre vetítve átlagosan **3,7%-kal bővült** az előző évhez viszonyítva. Legnagyobb mértékben (5,5%-kal) a tej és tejtermékek kínálata nőtt, a húsé (0,8%-kal) és a tojásé (1,4%-kal) kisebb mértékben bővült. A fogyasztható **növényi termékek** (zöldségfélék és gyümölcsök, burgonya, liszt és rizs, egyéb növényi eredetű termékek) **mennyisége 1,5%-kal csökkent**. Legnagyobb mértékben a burgonyából csökkent a rendelkezésre álló mennyiség (3,0%-kal), a zöldségfélékből és gyümölcsből is mérséklődött (2,1%-kal), míg a liszt és rizs kínálat nem változott.

Az összes fogyasztható élelmiszer mintegy 40%-át tették ki a zöldségfélék és gyümölcsök, a burgonya és az egyéb növényi eredetű termékek, ugyanennyit a hús, hal, tej és tejtermékek, valamint a tojás. 2019-ben 2010-hez viszonyítva 9,0-ről 12,0%-ra nőtt a húsfélék és a hal részesedése, a többi termékcsoporté ugyanakkora volt, vagy csak 1–1 százalékponttal változott.

1. ábra

Az élelmiszerekínálat megoszlása termékcsoportok szerint, %

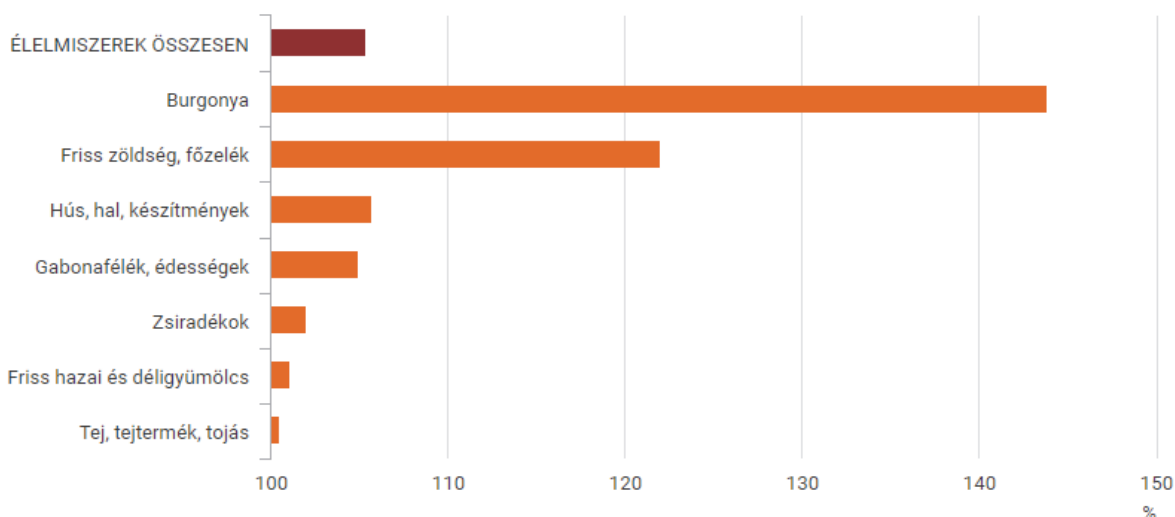


Az élelmiszerek fogyasztói ára 2019-ben átlagosan 5,4%-kal emelkedett. Jelentősen drágult a burgonya (44%-kal) és a friss zöldségek (22%-kal). A burgonya két év alatt 59, a zöldségfélék 37%-kal kerültek többre. Átlaghoz közeli szinten drágultak a hús, hal és készítmények (5,7%), valamint a gabonafélék, édességek (5,0%-kal), míg az átlagosnál kisebb mértékben a zsiradékok (2,0%), a friss hazai és déligyümölcsök (1,1%), illetve a tej, tejtermék, tojás (0,5%).

2. ábra

Fogyasztóiár-index, 2019

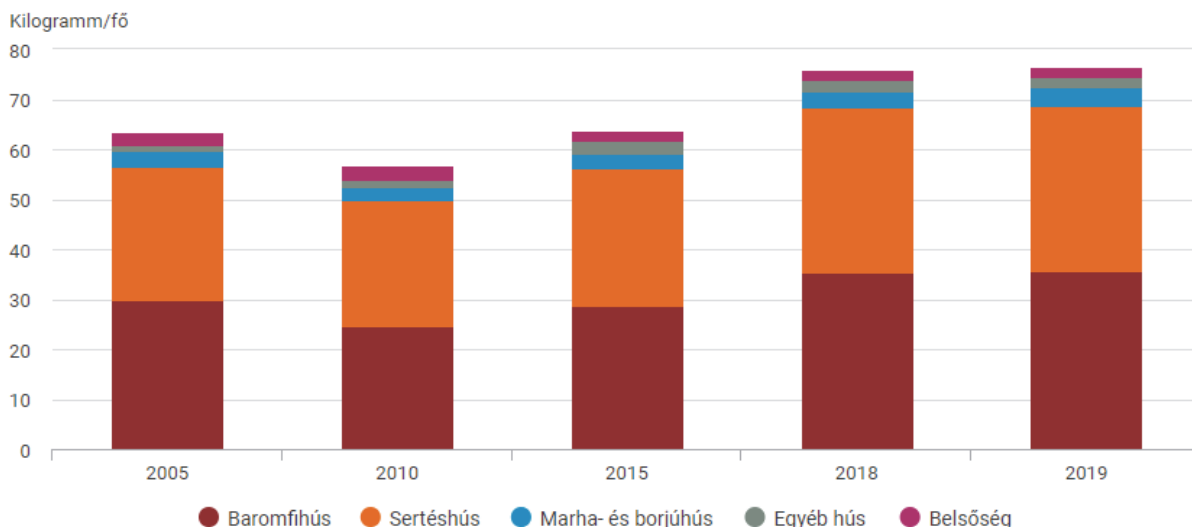
(előző év=100%)



### Mérsékelten emelkedett a húskínálat

2013 óta dinamikusan nőtt a **rendelkezésre álló hús** egy főre jutó mennyisége, ami 2019-ben a **korábbiakhoz képest mérsékeltebben emelkedett** (0,8%-kal) és 76,5 kilogrammot (200 gramm/fő/nap) ért el. Ez a 2019-et megelőző öt év átlagát 14%-kal haladta meg.

A rendelkezésre álló húsfélék összetétele

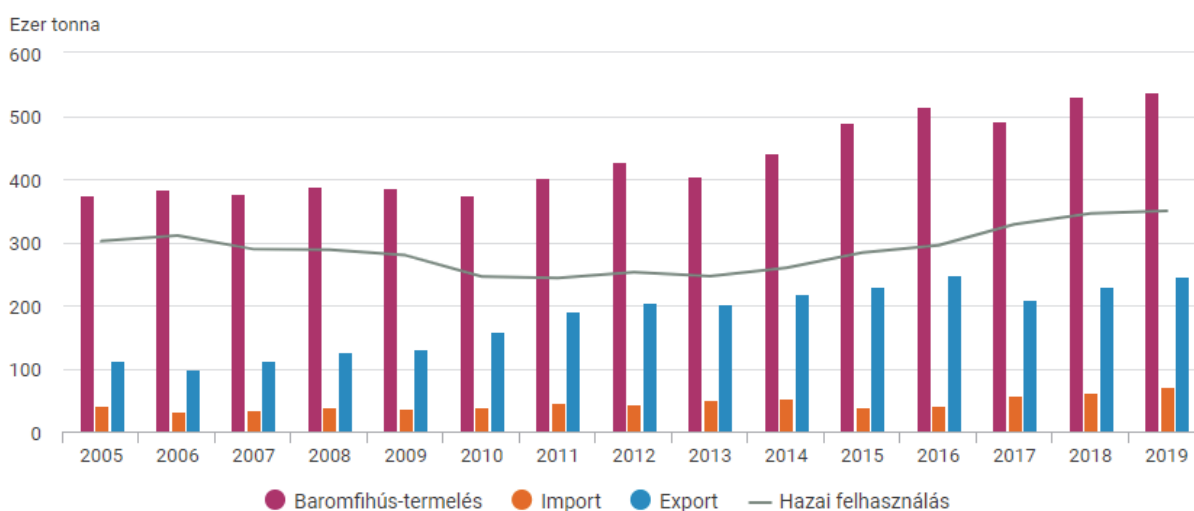


A rendelkezésre álló húsmennyiségben belül a baromfi- és a sertés hús együttes aránya továbbra is 90%. 2019-ben az **egy főre jutó baromfi hús** (36 kilogramm) 2018-hoz viszonyítva **gyakorlatilag nem változott**, a 2019-et megelőző öt év átlagához képest 4 kilogramm (16%-kal), 2010-hez viszonyítva 11 kilogramm (45%-kal) emelkedett. A húskínálatból változatlanul a baromfi hús részesedése a legnagyobb (47%).

- A baromfi hús-termelés (539 ezer tonna) 2019-ben 1,3%-kal nőtt 2018-hoz képest. Ennek 63%-a csirkehús, 22%-a vízi szárnyas, 15%-a pulykahús volt.
- A baromfi hús kivitele (246 ezer tonna) 6,9%-kal nőtt.
- A baromfi hús behozatala 18%-kal emelkedett (72 ezer tonna), és meghaladta a hazai felhasználás 20%-át.

4. ábra

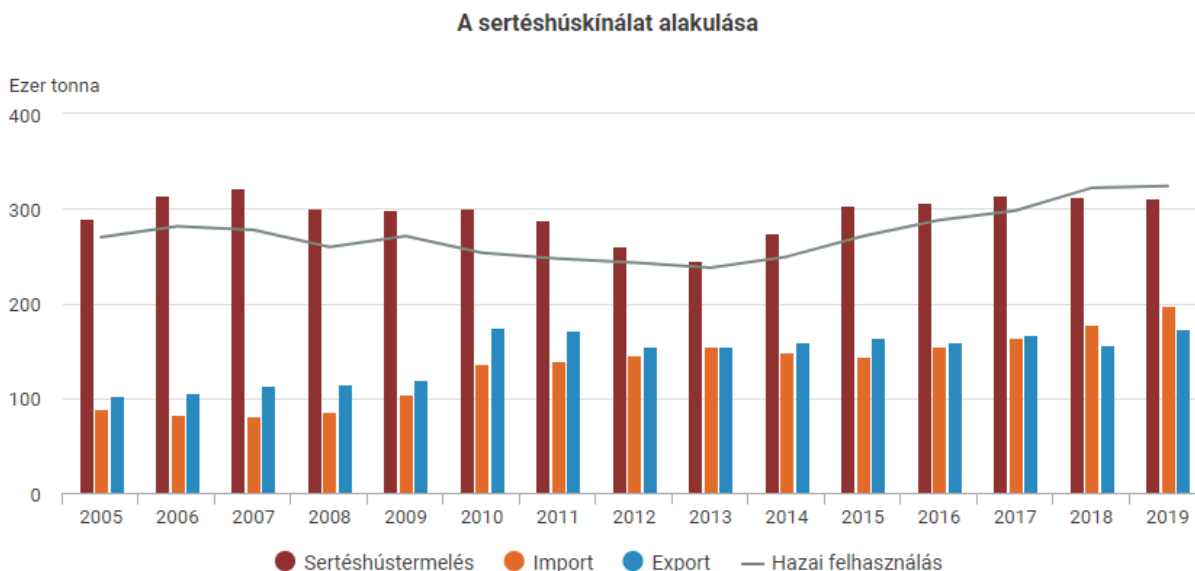
A baromfi hús-kínálat alakulása



A **sertés húskínálat** (33 kilogramm/fő) 2019-ben **nem változott az előző évhez képest**, a megelőző öt év átlagánál 4 kilogramm (14%-kal), 2010-hez képest 8 kilogramm volt több.

- A sertéshústermelés (312 ezer tonna) 2017 és 2019 között gyakorlatilag nem változott. A hústermelés 94%-át vágóhidak és húsfeldolgozók adták, a többi házi vágás volt.
- A húsimport (197 ezer tonna) 2015-től folyamatosan emelkedett, 2019-ben 11%-kal nőtt az előző évhez viszonyítva.
- A sertéshús kivitele (173 ezer tonna) a behozatalhoz hasonlóan 11%-kal nőtt, és az importtöbblet is némileg emelkedett 2018-hoz képest (24 ezer tonnával).

5. ábra



A rendelkezésre álló marhahús egy főre jutó mennyisége 2019-ben 3-ról **4 kilogrammra emelkedett**. Részesedése 4,7%-ra nőtt, ezzel újra elérte a 2005. évi szintet.

- A marhahústermelés 2017 és 2019 között 28 ezerről 31 ezer tonnára nőtt.
- A marhahúsimport (23 ezer tonna) 2019-ben éves viszonylatban 12, az export (17 ezer tonna) 6,0%-kal bővült.

Az **egyéb húsfélékből** (belsősséggel együtt) 4 kilogramm (részesedése: 5,3%) maradt az egy főre jutó mennyiség.

A rendelkezésre álló **hal** (6 kilogramm/fő) mennyisége 2019-ben **3,0%-kal csökkent** 2018-hoz képest, ugyanakkor 2014–2018 átlagánál 4,9%-kal több volt. A haltermelés 2019-ben az előző évhez képest 3,2%-kal csökkent, és 6,3%-kal mérséklődött az import is.

A magyar baromfihús- és sertéshúsfogyasztás 2018-ban meghaladta az EU28 átlagát a FAO adatai alapján. A baromfihús egy főre jutó mennyisége a 28 ország rangsorában az első harmadban van, a sertéshúsfogyasztás Lengyelországgal és Spanyolországgal együtt az unió élmezőnyében található.

Marhahúsból és halból továbbra is nagyon keveset fogyaszt a magyar lakosság, mindkettőnél Bulgáriával együtt az utolsó helyen állunk az Európai Unióban.

### **Tojásból és tejből egyaránt nagyobb mennyiség állt rendelkezésre**

A fogyasztásra rendelkezésre álló **tojás mennyisége** – az utóbbi évek kismértékű emelkedésének köszönhetően – 2019-ben 243 darabra nőtt (14 kilogramm) egy főre vetítve,

ami megegyezik a tíz évvel korábbi szinttel. Ez a mennyiség heti 4 darab tojásnak felel meg. 2019-ben 2018-hoz képest fejenként **3 darabbal**, a megelőző öt év átlagához képest 11 darabbal (4,4%-kal) **több tojás állt rendelkezésre**.

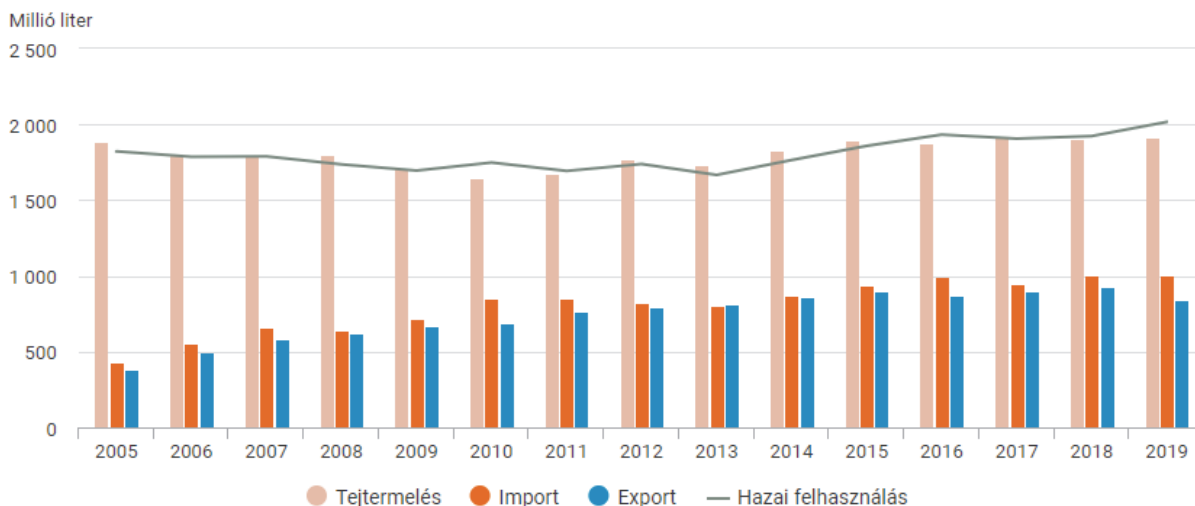
- A tojástermelés 2019-ben 2,3%-kal nőtt éves viszonylatban.
- A 2015-től folyamatosan bővülő tojásimport 2019-ben 5,5%-kal nőtt egy év alatt, és a hazai fogyasztás több mint 20%-át tette ki. A tojásimport 85%-a étkezési tojás volt.
- A tojásexport 2019-ben 3,7%-kal nőtt éves viszonylatban, ennek 75%-a keltető tojás volt, így az étkezéstojás-kínálatot gyakorlatilag nem befolyásolta.

A rendelkezésre álló **tej és tejtermékek mennyisége** (206 liter/fő) 2019-ben fejenként napi fél liter tejnek felelt meg, és 2018-hoz képest **5,5%-kal nőtt**. A 2019. évi mennyiség a megelőző öt év átlagánál 6,5%-kal magasabb volt.

- A tejtermelés (1,9 milliárd liter) alig érzékelhetően (0,7%-kal) nőtt 2018-hoz viszonyítva.
- A tej és tejtermékek importja (1,0 milliárd liter) stagnált 2019-ben. Ezen belül a tejimport 6,0%-kal csökkent, miközben a tejtermékeké átlagosan 1,0%-kal nőtt. A behozatal az utóbbi évekkkel megegyezően a hazai felhasználás felét tette ki.
- A tejtermékek importjának mintegy 70%-át a sajt és a savanyított tejtermékek teszik ki, ugyanakkor 2019-ben a legnagyobb mértékben (50%-kal) a tejpör behozatala nőtt.
- Az export 2019-ben 10%-kal visszaesett a 2018. évihez képest, ezen belül 15%-kal csökkent a tej és 6,2%-kal a tejtermékek kivitele. A tejexport 80%-a nyerstej volt, míg a tejtermékek közül elsősorban sajtot szállítottunk külföldre.

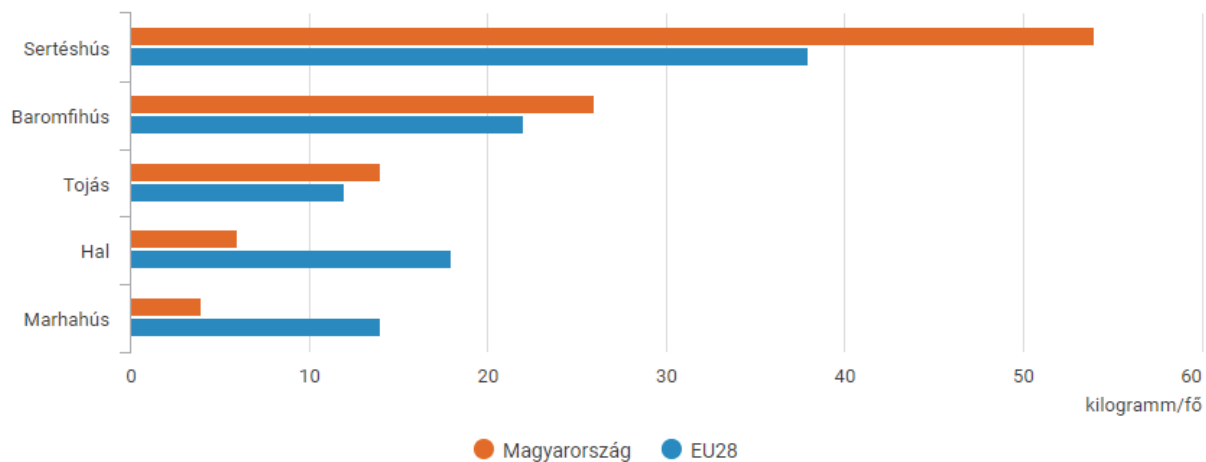
6. ábra

A tej és tejtermékek kínálatának alakulása



Magyarországon az egy főre jutó tojásfogyasztás 2019-ben 2 kilogrammal meghaladta az uniós átlagot, ezzel a 28 tagállam rangsorában a hetedik helyen álltunk, ugyanakkor a hazai tejfogyasztás 10%-kal elmaradt attól.

Az állati termékek egy főre jutó fogyasztása, 2018



Forrás: FAO.

### Tovább nőtt a rendelkezésre álló növényi zsiradékok mennyisége

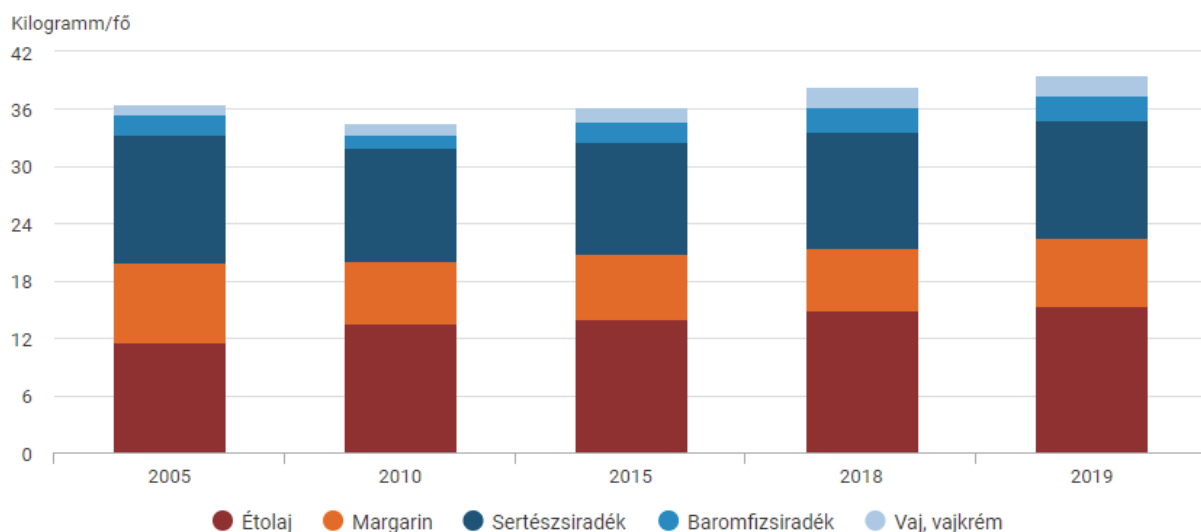
Az **összes felhasználható zsiradék mennyisége** 2019-ben (40 kilogramm/fő) **3,1%-kal nőtt** éves viszonylatban, és 7,6%-kal több volt az előző öt év átlagánál.

Míg a fogyasztásra rendelkezésre álló **növényi zsiradékok mennyisége** (23 kilogramm) 2019-ben egy főre vetítve 1 kilogrammal **nőtt**, addig az **állati zsiradékoké** (17 kilogramm) gyakorlatilag **változatlan maradt**. 2005 és 2019 között a rendelkezésre álló összes zsiradékon belül a növényi (57%) és az állati zsiradékok aránya (43%) lényegesen nem változott.

- 2019-ben a növényi és egyben az összes zsiradék legnagyobb részét továbbra is az étolaj tette ki (15 kilogramm/fő).
- 2018-hoz hasonlóan az állati zsiradékok több mint 70%-a sertészsiradék, 15%-a baromfiszír és 13%-a vaj, vajkrém volt.

8. ábra

Az egy főre jutó állati és a növényi zsiradékok összetétele



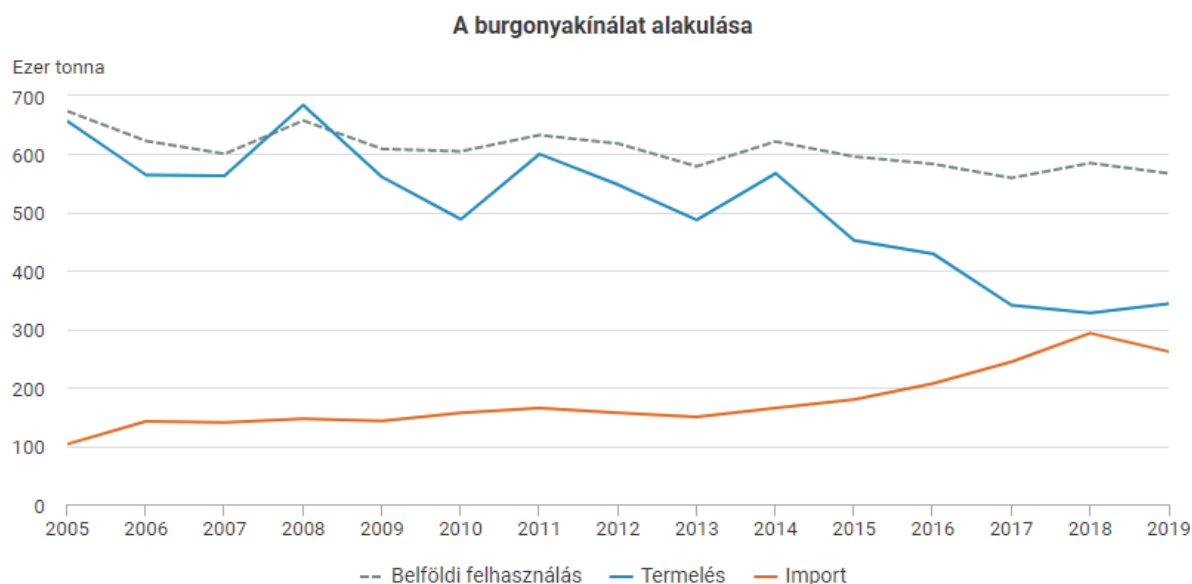
## A burgonya és a gyümölcsök kínálata csökkent, míg a gabona- és zöldségféléké nem változott

A fogyasztható **liszt és rizs mennyisége** (92 kilogramm/fő) 2019-ben **azonos volt az egy évvel korábbival**, és 4,8%-kal több volt a megelőző öt év átlagánál. Lisztből 86 kilogramm állt rendelkezésre, ugyanannyi, mint 2018-ban, míg rizsből (6 kilogramm/fő) 2017 és 2019 között 1 kilogrammal (17%-kal) nőtt a fejenkénti mennyiség.

Az **egy főre jutó burgonya** 2019-ben **3,0%-kal**, 58 kilogrammra **csökkent** éves viszonylatban, de meghaladta a 2017-es mélypontot (57 kilogramm). A 2019. évi szint 3,3%-kal alacsonyabb volt a megelőző öt év átlagánál is.

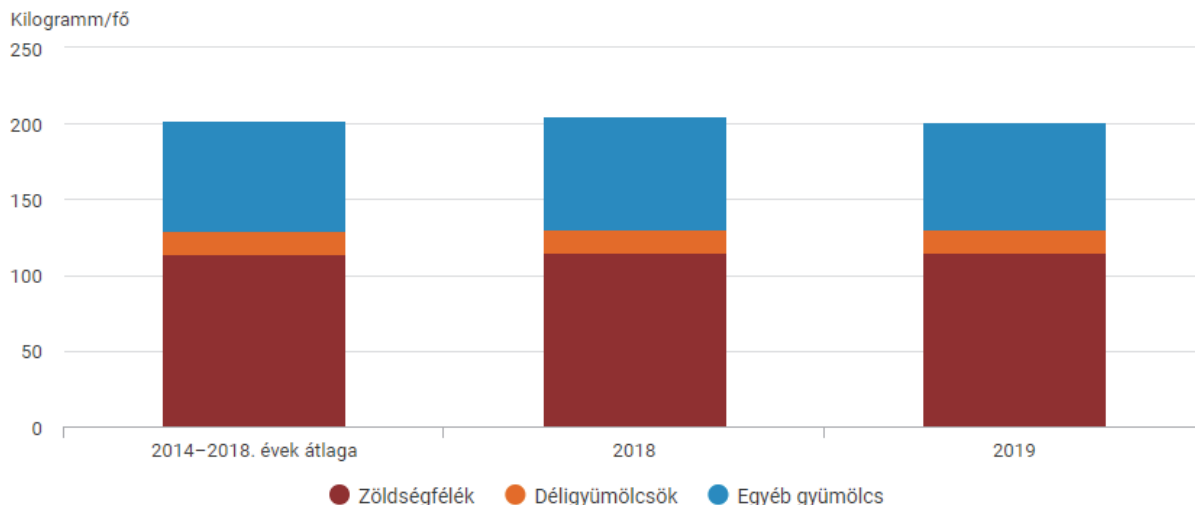
- A burgonyatermelés (344 ezer tonna) 2019-ben a 2014 óta tartó csökkenés után 4,9%-kal nőtt.
- A burgonyaimport 13%-kal visszaesett, ezen belül elsősorban a friss burgonya behozatala csökkent (40%-kal), a feldolgozott termékeké kevésbé.

9. ábra



Az egy főre jutó **zöldségfélék és a gyümölcs mennyisége** (201 kilogramm) 2019-ben **2,1%-kal mérséklődött** 2018-hoz képest. A fogyasztható mennyiség gyakorlatilag megegyezett 2014–2018 átlagával. **Zöldségfélékből** (115 kilogramm/fő) **változatlan maradt**, míg a **gyümölcsökből** (91 kilogramm/fő) **5 kilogrammal csökkent** a kínálat. Ez zöldségfélékből heti 2 kilogrammnak, gyümölcsökből mintegy 1,5 kilogrammnak felelt meg. A gyümölcs 18%-a déli-, 82% egyéb, hazánkban termesztett gyümölcs volt. A fogyasztható zöldségfélék mennyisége megegyezett az előző öt év átlagával, a gyümölcsök esetében 2 kilogrammal elmaradt attól.

**A rendelkezésre álló zöldségfélék és gyümölcsök alakulása**



A zöldségtermés (1,5 millió tonna) 2019-ben 1,8%-kal mérséklődött az előző évhez mérten, két év alatt tizedével csökkent.

- A legnagyobb mértékben a zöldbab- (13%-kal) és a paradicsomtermés (11%-kal) csökkent 2019-ben, de tizedével kevesebb termett fokhagymából, uborkából és spárgatökből is. Sárgarépából (27%-kal) és vöröshagymából (23%-kal) ugyanakkor a 2018-as alacsony bázishoz képest jelentősen több termett.
- A zöldségexport 2019-ben (700 ezer tonna) 9,0%-kal visszaesett, míg a behozatal (367 ezer tonna) – 2018-hoz hasonlóan – 7,8%-kal nőtt. Az import a hazai felhasználás több mint 30%-át tette ki.

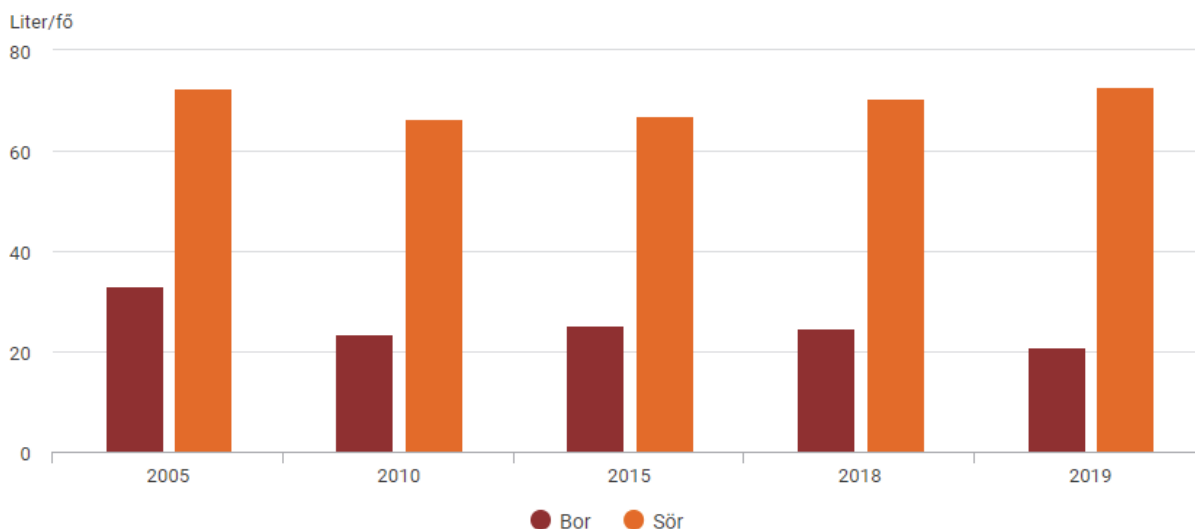
A gyümölcstermés (736 ezer tonna) 2019-ben jelentősen, 21%-kal visszaesett.

- Ez egyértelműen az almatermés nagymértékű csökkenésével magyarázható, a magas bázisú 2018-hoz képest 27%-kal kevesebb termett belőle. Meggyből is 25%-kal csökkent a termésmennyiség, ugyanakkor őszibarackból 22%-kal nőtt.
- A gyümölcsexport (306 ezer tonna) 7,2%-kal csökkent, miközben az import (387 ezer tonna) – beleértve a déligyümölcsöket – 17%-kal bővült.

**Csökkenett a bor-, tovább nőtt a sörkínálat**

Az egy főre jutó összes szeszesital 2019-ben 9,7 literről **9,1 literre** (100%-os alkoholtartalmú szeszre átszámítva) **esett vissza**, ami a 2017. évi szintnek felel meg, és elmarad a megelőző öt év átlagától (9,4 liter) is.

A rendelkezésre álló bor és sör egy főre jutó mennyiségének alakulása



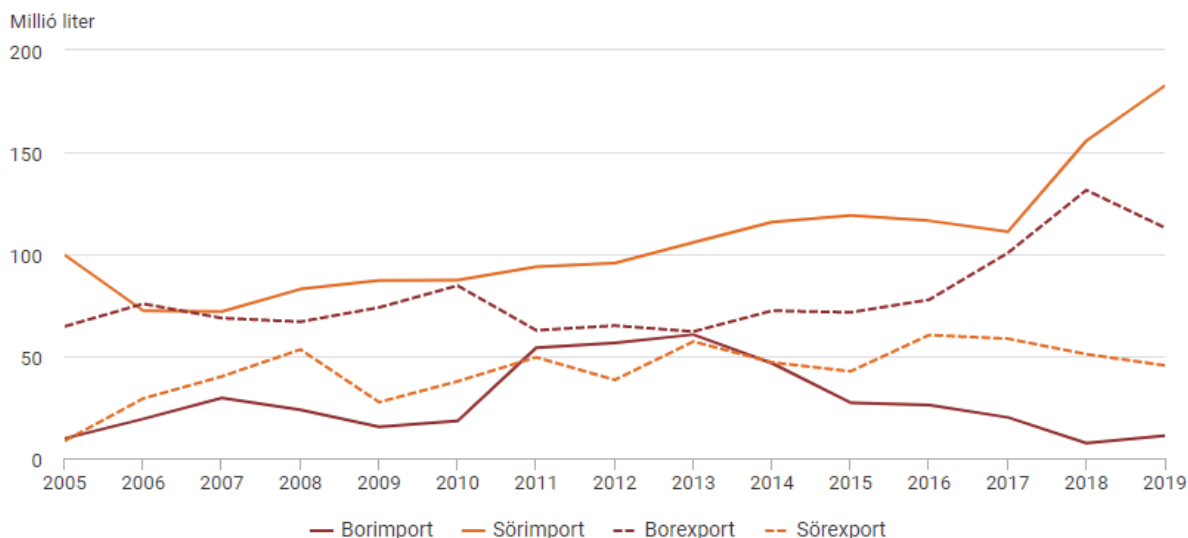
2019-ben **21 liter** (0,4 liter/hét/fő) **bor** állt rendelkezésre egy főre vetítve, **4 literrel kevesebb**, mint egy évvel korábban és ugyanennyivel maradt el 2014–2018 átlagához képest is. A 2000-es évek közepén a borkínálat 12 literrel több volt, mint 2019-ben.

- 2019-ben a bortermelés (306 millió liter) mennyisége 14%-kal csökkent 2018-hoz képest.
- A borexport (113 millió liter) szintén 14%-kal esett vissza, a kivitel szintje ennek ellenére magasnak tekinthető a néhány évvel korábbiakhoz képest. 2019-ben az előállított bor több mint harmadát exportáltuk.
- A borimport (11 millió liter) 2019-ben 2018-hoz képest 4 millió literrel emelkedett, ugyanakkor jelentősen elmaradt az előző öt év átlagához (25 millió liter) viszonyítva. A behozatal 2015-ben a hazai felhasználás 10%-át tette ki, ez az arány 2019-ben 5,4%-ra csökkent.

2019-ben a **rendelkezésre álló sör mennyisége** egy főre vetítve majdnem **3 literrel nőtt** 2018-hoz képest, és 73 litert ért el, ami a 15 évvel korábbi szintnek felelt meg.

- A sörtermelés (577 millió liter) 2,0%-kal csökkent 2019-ben éves viszonylatban és 5,9%-kal két év alatt. A sörimport jelentősen, 17%-kal nőtt, így az import sör mennyisége meghaladta a hazai felhasználás 25%-át.
- A kis jelentőségű export tizedével csökkent.

**A bor és a sör külkereskedelmi forgalmának alakulása**



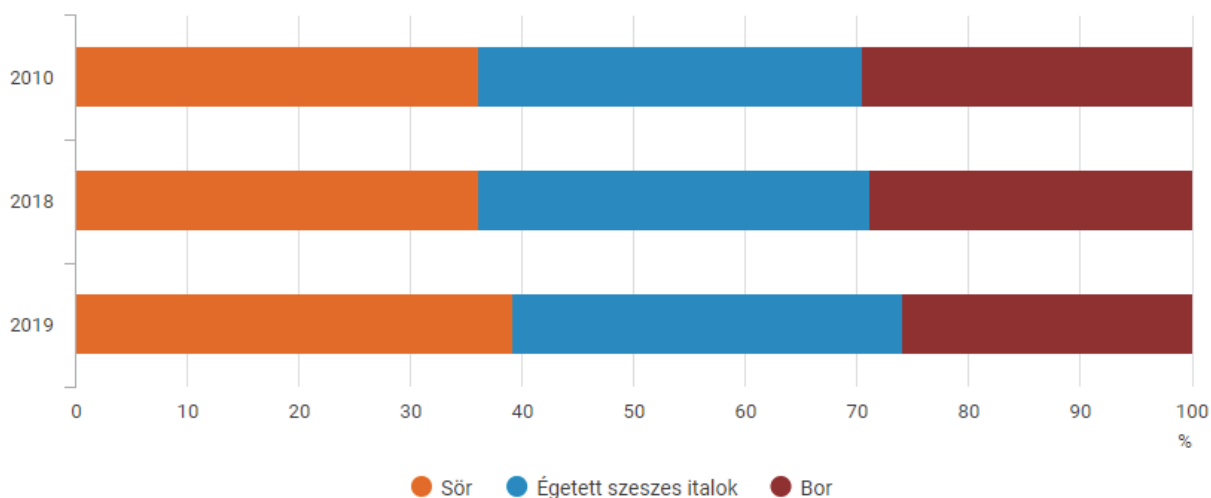
A magyarok borfogyasztása az Európai Unióban az első tíz között volt 2018-ban, az egy főre jutó mennyiség 5 literrel meghaladta az EU28 átlagát. A sörfogyasztás a növekvő tendencia ellenére két literrel elmaradt az uniós átlagtól.

Az egy főre jutó **égetett szeszes ital** 2019-ben az előző évi növekedés után **3,2 abszolút literre csökkent**. A 2019. évi mennyiség megfelel a 2014–2018-as évek átlagának.

A **szeszesital-kínálat szerkezetében** 2019-ben is a **sör került az első helyre**, 3 százalékponttal magasabb részesedéssel (39%), mint 2010-ben és 2018-ban. Második helyen áll az égetett szeszes ital, aminek lényegében nem változott az aránya (35%). A bor maradt a harmadik helyen (26%), és a részesedése 2010-hez és 2018-hoz képest is csökkent a sör javára.

13. ábra

**A szeszesital-kínálat egy főre jutó megoszlása\***



\* 100<sup>o</sup>-os szeszre átszámítva.

## További adatok, információk

---

### Módszertan

4.1.2.1. Élelmiszermérlegek, a rendelkezésre álló élelmiszerek mennyisége

4.1.2.2. Egy főre jutó tápanyag napi mennyisége

4.1.28. A rendelkezésre álló élelmiszer és tápanyag egy főre jutó mennyisége (1990–)

Elérhetőségek:

[kommunikacio@ksh.hu](mailto:kommunikacio@ksh.hu)

[Lépjen velünk kapcsolatba](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

[www.ksh.hu](http://www.ksh.hu)